

PROJEKT DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
województwa podkarpackiego
SP - to więcej niż szkoła podstawowa!
SP! SERCE i POMOC

Motto

Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.

św. Jan Paweł II

WPROWADZENIE

Głównym założeniem projektu **SP! SERCE i POMOC** jest zachęcenie szkół do podejmowania autorskich i innowacyjnych działań, które poprawią i ułatwią uczniom klas trzecich przyjazne przejście na wyższy etap edukacyjny i związane z nim wymagania, celem wyeliminowania niepowodzeń szkolnych.

Jest to autorski projekt Podkarpackiego Kuratora Oświaty, którego partnerami są dyrektorzy, nauczyciele, uczniowie i rodzice ze szkół podstawowych województwa podkarpackiego.

Przejście z etapu do etapu wymaga łagodnego wprowadzenia dziecka (ucznia klasy III/IV) w świat pojęć i wiedzy z podziałem na przedmioty, przygotowania do wykonywania dodatkowych obowiązków ucznia, spełniania wymagań wielu nauczycieli oraz wdrażania do świadomego samorozwoju i samokształcenia. Tak sformułowany postulat zawarty jest w preambule podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej. Działania projektowe sprzyjają jego realizacji, a ponadto wpisują się w dwa inne ważne zadania szkoły, które mają zapewnić bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia oraz jego integralny rozwój. Projektem powinni się zainteresować w pierwszej kolejności dorośli - nauczyciele i rodzice decydujący

lub współdecydujący o organizacji procesu nauczania - uczenia się, którego nie można planować i prowadzić bez respektowania psychologiczno-rozwojowego kontekstu uczenia się uczniów. Kontekst ten wskazuje na konkretne możliwości i ograniczenia, a ich pokonywanie wymaga wsparcia dzieci w podejmowanym wysiłku, a nade wszystko zdefiniowania i zrozumienia trudności wynikających z dojrzałości emocjonalnej, społecznej, indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych. Nazwa projektu **SP! SERCE i POMOC** akcentuje przede wszystkim empatyczne zauważenie tej sytuacji (serce), zrozumienie jej i podjęcie adekwatnych działań (pomoc) przez nauczycieli uczących w klasie IV, które ułatwią adaptację do nowej sytuacji edukacyjnej nie tylko uczniowi, ale także jego rodzicom. Takie podejście ma na celu

zminimalizowanie niepowodzeń szkolnych uczniów, podtrzymanie motywacji uczenia się i zapewnienie poczucia sukcesu każdemu uczniowi.

ZASADY UCZESTNICTWA W PROJEKCIE

Uczestnikami projektu mogą być szkoły podstawowe, które zadeklarują w nim swój udział poprzez:

1. Podjęcie uchwały rady pedagogicznej w sprawie przystąpienia do projektu.
2. Opracowanie *Programu adaptacyjnego dla uczniów klas IV* o charakterze działań innowacyjnych.
3. Podjęcie uchwały o wdrożeniu w szkole opracowanego programu.

CELE PROJEKTU

1. Ułatwienie procesu adaptacji do nowej szkolnej rzeczywistości, jaką stanowi przejście z III do IV klasy w zakresie, m.in.: organizacji pracy, metod, wymagań i oczekiwań, zasad oceniania, uwarunkowanych indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi dzieci.
2. Wdrażanie nowych rozwiązań w procesie kształcenia przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, a w szczególności kreatywności, kooperacji, komunikacji i krytycznego myślenia.
3. Partnerstwo w realizacji projektu, w szczególności Rodziców.
4. Współpraca instytucjonalna ukierunkowana na zmianę w celu zapewnienia wsparcia, uczniom, nauczycielom i rodzicom.

OBSZARY ZMIAN

Program opracowany przez szkołę w ramach projektu, zawierający innowacyjne działania programowe, organizacyjne, metodyczne lub mieszane, powinien zapewnić realizację w/w celów oraz uwzględniać następujące obszary:

- metody nauczania, metody sprzyjające zaangażowaniu w proces uczenia się, np. metody projektu, portfolio uczniowskiego i innych,
- ocenianie uczniów, w tym alternatywne rozwiązania w zakresie form sprawdzania i oceniania uczniów ze szczególnym uwzględnieniem filozofii oceniania kształtującego, • monitorowanie pracy ucznia, w tym zastosowanie alternatywnych rozwiązań w zakresie form i metod pracy z dzieckiem w domu (np. rezygnacja z zadań domowych w ich tradycyjnej formule),
- organizowanie szkoły klasy, lekcji, w tym lekcji otwartych dla rodziców, przy

- współpracy z doradcami metodycznymi,
- działania wychowawcze, w tym możliwość przyjęcia standardów rozwiązywania sporów przy pomocy mediacji, także mediacji rówieśniczych,
- doskonalenie nauczycieli i rodziców pod kątem zdiagnozowanych potrzeb w zakresie wdrożonego programu,
- współpraca nauczycieli uczących klasę III i w następnym roku klasę IV i rodziców ułatwiająca uczniom odnalezienie się w nowej organizacji pracy, nowych zasadach, poznanie nowych nauczycieli, specjalistycznych pracowników, celów przedmiotu oraz inne – np. przekazywanie informacji o mocnych i słabych stronach zespołu klasowego, działań wychowawczych, stosowanych dotychczas metodach pracy i zasadach oceniania, pierwsze wspólne lekcje,
- współpraca z rodzicami - przedstawienie rodzicom propozycji działań w obrębie realizowanego programu, celów prowadzonego działania, w tym warsztaty z komunikacji,
- programy nauczania poszczególnych przedmiotów - zwłaszcza korelacji treści podręczników z podstawą programową, tworzenia przez nauczycieli własnych programów;
- tygodniowe rozkłady zajęć (szkolne plany nauczania) - wprowadzenie dla danej klasy zajęć propedeuetycznych w ramach współpracy nauczycieli z I i II etapu edukacyjnego (np. przyroda – geografia) lub w blokach przedmiotowych realizowane np. metodą projektów.

ZASADY PRYZNAWANIA CERTYFIKATU

1. **Akredytacja wstępna** – przyznawana jest każdej szkole, która podjęła decyzję o wdrożeniu programu w ramach projektu **SP! SERCE i POMOC**, na okres realizacji programu w pierwszym roku szkolnym, tj. od 1 września do 31 sierpnia.
2. **Certyfikat I stopnia** – przyznawany jest szkole po pierwszym roku realizacji programu, na podstawie dokonanej ewaluacji w odniesieniu do zakładanych efektów z zastosowaniem wybranych przez szkołę narzędzi.
3. **Certyfikat II stopnia „Klasa IV na szóstkę”** - przyznawany jest szkole po drugim roku realizacji programu, w kolejnej klasie IV, na podstawie dokonanej ewaluacji w odniesieniu do zakładanych efektów z zastosowaniem wybranych przez szkołę narzędzi.
4. **Certyfikat III stopnia „Szkoła na szóstkę”**- przyznawany jest szkole po pięciu latach realizacji programu, na podstawie dokonanej autoewaluacji w odniesieniu do zakładanych efektów w oparciu o wybrane przez szkołę narzędzia. Wiąże się z przyjęciem nowych standardów przez szkołę, dokonaniem zmian w statucie i innych dokumentach szkolnych.